

ANKARA • 2010

3. BASKI

SİF 1

Öğretim Üyesi
Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı
Diş Hekimliği Fakültesi
Ankara Üniversitesi
PROF. DR. MUSTAFA UĞUZOĞLU

Öğretim Üyesi
Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı
Diş Hekimliği Fakültesi
Ankara Üniversitesi
PROF. DR. A. KELEBEK AYDIN

HABEKELGİ BOĞUMGU BROTEZGER DİŞ HEKİMİÇİNDE

YAYIN NO: 28
DİŞ HEKİMİÇİSİ FAKÜLTESİ YAYINLARI
ANKARA ÜNİVERSİTESİ

İÇİNDEKİLER

CİLT I

Temel Kavramlar ve Klinik Öncesi Laboratuvar İşlemleri

İLK BASKININ ÖNSÖZÜ	VII
ÖNSÖZ	IX
1. BÖLÜM - TARİHÇE	3
Kaynaklar	11
2. BÖLÜM - PROTEZİN TANIMI VE TÜRLERİ	13
Kaynaklar	15
3. BÖLÜM - KISMEN DIŞSİZ ARKLARIN SINIFLANDIRILMASI	17
I- Anatomik esash sınıflamalar, ...	18
II- Mekanik esash sınıflamalar, ...	29
III- Protez yapısal unsurlarını esas alan sınıflamalar, ...	34
IV- Fizyolojik esash sınıflamalar, ...	36
V- Okluzyon esash sınıflamalar, ...	37
Kaynaklar	39
4. BÖLÜM - AĞIZ BOŞLUĞU ANATOMİSİ	41
Vestibulum oris, ...	41
Cavum oris proprium, ...	41
Maxilla, ...	42
Mandibula, ...	42
Dudaklar (labia oris), ...	43
Yanaklar (buccae), ...	44
Modiolus, ...	44
Damak (palatum), ...	45
Sert damak (palatum durum), ...	45
Yumuşak damak (palatum molle), ...	46
Ağız tabanı (diaphragma oris), ...	48
Dil (lingua), ...	49
Protez aralığı ve nötral bölge, ...	50
Kaynaklar	52
5. BÖLÜM - BÖLÜMLÜ PROTEZLERİN PLANLANMASI	53
A) BÖLÜMLÜ PROTEZLERİN BIOMEKANİĞİ	53

KISMEN DIŞSİZ ARKLARIN SINIFLANDIRILMASI

Hemen hemen bütün sahalarda, çeşitlilik gösteren konuların anlatımında ve anlaşılmasında kolaylık sağlanması amacıyla sınıflamalar yapılmaktadır. Bu yapılmadığı takdirde, kavramlar ve terimler arasında karışıklık ve düzensizlik ortaya çıkacaktır. Örneğin, bitki ve hayvanlar aleminde türler arasındaki gruplamayı "taxonomy" bilimi inceler. Diş hekimliğinde okluzyon türlerinin Angle; çürük kavitelerinin ise Black tarafından sınıflamaya tâbi tutulduğu bilinmektedir ve bu sınıflamalar olmadan ne ortodontide ve ne de operatif diş hekimliğinde vak'aların tanıtımının kolaylıkla mümkün olamayacağı açıktır.

Kısmen dışsiz çene arkları çok çeşitlilik göstermektedir. Örneğin, konumuzla ilgili ilk sınıflamayı 1921'de yapan Dr. W.E. Cummer, tek bir çene kavsinde mevcut dişler ve dışsiz boşluklar arasındaki kombinasyon ihtimalininin 65.534 olduğunu hesaplamıştır. Bir başka kaynakta, Cummer'ın boşluklarla ilgili bu ihtimal hesabının her iki çene kavsi için 131.000'den fazla bir varyasyona (131.072) ulaştığı belirtilmektedir.

Sınıflamaların Miller'e göre 1923, Henderson ve Steffel'a göre de 1925 yılında Dr. Edward Kennedy ve 1928 yılında Dr. Charles M. Bailyn tarafından ele alındığı, daha sonra da çok sayıda araştırmacının bu konuya eğilerek çeşitli kavram ve ilkelere göre sınıflamalar yaptıkları görülmektedir.

Herhangi bir sınıflamanın kabul edilebilir olması için belli başlı bazı şartlar vardır:

- 1- Kısmen dışsiz arkın tipini derhal göz önüne getirebilmelidir.
- 2- Bölümlü protezin diş destekli mi, diş-doku destekli mi olduğu hemen ayırt edilebilmelidir.
- 3- Yapılacak planlamaya rehber olmalıdır.
- 4- Evrensel olarak kabul edilebilir nitelikte olmalıdır.

Sınıflamalar yapılırken kullanılan temel esaslar yönünden geçerli olan gruplar ve ilgili araştırmacıların isimleri aşağıdadır:

- 1- Anatomik esaslı sınıflamalar: Kennedy, Mauk, Godfrey, Friedman, Austin-Lidge, Skinner, Swenson, Avant, Kantorowicz, Stadler, Martin, Rouot, Ney.